

ORIGINE

Passie

VOOR CHINESE SCHILDERKUNST

Reisnecessaires

ONDERWEG

Verguld met
de krul

ROCOCO EN DESIGN 1730-2008

Een andere kijk
op de wereld

MYTHOLOGISCHE WEZENS IN DE WAYANA-KUNST

>> DE MEEST COMPLETE VEILINGAGENDA
VAN NEDERLAND EN BELGIE

Vrouwelijke impressionisten

KUNST ANTIEK DESIGN

NUMMER 1 / 2008 • JAARGANG 16 • TWEEMAANDELIJKS • € 7,95

GEDEELTE VAN DE ROZENBURGCOLLECTIE
VAN HET GEMEENTEMUSEUM DEN HAAG

Unieke gebeurtenis

In november 2007 viel, zoals later bleek, een bijzondere uitnodiging in de bus. Kunsthandelaar Proportio Divina uit Arnhem nodigde uit voor een bezoek aan de tentoonstelling *Rozenburg. Plateel uit Haagse Kringen* in het Gemeentemuseum Den Haag.

Proportio Divina werd tijdens deze ontvangst op 14 december jl in de gelegenheid gesteld om de eigen collectie Rozenburg eierschaalporselein, bestaande uit ruim vijftig objecten, niet alleen tentoon te stellen, maar ook te koop aan te bieden. En dat is uniek, het komt immers zelden of nooit voor dat de activiteiten van een museum gecombineerd worden met die van een kunsthandelaar. Dit heeft ook, weliswaar latent, te maken met de nog steeds bestaande wedijver tussen de kunsthistoricus met zijn vaak theoretische kennis en de kunsthandelaar/antiquair met zijn vaak praktische kennis. Terwijl een

samenspel tussen beide partijen in veel opzichten tot boeiende resultaten zou kunnen leiden. Maar dit terzijde.

De opkomst was heel goed, meer dan tweehonderd geïnteresseerden trostseerden de eerste winterse kou om acte de présence te geven. In zijn welkomstwoord maakte de heer Eliëns, hoofd collecties Gemeentemuseum, melding van dit toch wel bijzondere samenspel tussen handel en museum. Hij benadrukte dat dit zijns inziens een goede ontwikkeling is en wat hem betreft vaker mocht voorkomen. Mevrouw Brentjens lichtte aan de hand van een diapresentatie de >>

Het komt bepaald niet vaak voor dat een kunsthandelaar of antiquair zijn klanten en relaties een uitnodiging stuurt voor een bezoek aan een tentoonstelling in een museum, laat staan dat ze dan ook nog een drankje en een hapje krijgen aangeboden. Er moest meer aan de hand zijn. En dat was ook zo.

Kunstenaars zijn ondernemend

In Nederland zijn meer dan 95.000 mensen werkzaam als kunstenaar. Meer dan de helft werkt als zelfstandige, tegen 11 procent in andere beroepen. Het hoogste percentage zelfstandigen (80%) is te vinden onder de beeldende kunstenaars. Dat concludeert het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in het onderzoek *Kunstenaars in Nederland* in opdracht van Kunstenaars&CO. Voor het eerst is de omvang van de kunstenaarspopulatie in beeld

gebracht. Het blijkt dat slechts een kwart werkt in de cultuursector zelf, relatief het grootste percentage (40%) is te vinden in de zakelijke dienstverlening (bijvoorbeeld architecten-, vormgevings- en reclamebureaus). De inkomenspositie is relatief slecht. Eenderde verdient niet meer dan 10.000 euro per jaar. Onder beeldende kunstenaars heeft de helft niet meer dan 10.000 euro aan inkomsten uit arbeid. Opvallend is verder dat 60% van de kunstenaars geen specifieke kunstopleiding heeft gevolgd. Anderzijds is 71% van de

mensen met een kunstopleiding niet meer als kunstenaar werkzaam.

Santiago Sierra schokt weer

De Spaanse kunstenaar Santiago Sierra schokt ditmaal Londenaren met een installatie in Lisson Gallery. De onderdelen zien eruit als modules in een meubelwerkplaats, en ze zijn gemaakt van poep. Het materiaal is in Delhi en Jaipur verzameld door vrijwilligers van de mensenrechtenorganisatie Sluabh International, vervolgens gedroogd, met plastic

vermengd en in blokken naar Groot-Brittannië verscheept. Sierra wil de bezoekers confronteren met het lot van de onaanraakbaren in India. Deze kastelozen, de Dalits, doen het smerigste werk voor het laagste loon, zoals het opruimen van dode mensen en dieren, het ontstoppen van riolen, het schoonmaken van toiletten en het wassen van kleren die zijn bevuild met bloed of uitwerpselen. Eerder bouwde Santiago Sierra in het West-Duitse Pulheim een ongebruikte synagoge om tot gaskamer, om te laten zien dat de herdenking aan >

< GEDEELTE VAN DE ROZENBURGCOLLECTIE
VAN PROPORTIO DIVINA

Daarna was er gelegenheid zowel de museumtentoonstelling als de verkooptentoonstelling te bezoeken. De museumtentoonstelling, in twee ruimtes ondergebracht, gaf een duidelijk beeld van wat Rozenburg allemaal produceerde. Grote siervazen wisselden af met bontgekleurde tegelplateaus en ongeglazuurd en ongedecoreerd plateel met rijk gepolychromeerd serviesgoed. Een ware lust voor het oog, die in het klein werd voortgezet in de aangrenzende boekhandel van het museum waar de vitrines van Proportio Divina stonden opgesteld. Ook hier mooie Rozenburgobjecten met de nadruk op het zeldzame eierschaal porselein, maar nu voorzien van prijskaartjes, waarop al enige rode stippen te zien waren. Al met al een geslaagde avond met een duidelijke voorbeeldfunctie.

De tentoonstelling *Rozenburg: Plateel uit Haagse Kringen* is nog te zien tot en met 2 maart.

>> tentoonstelling toe, waardoor de titel van de tentoonstelling aanzienlijk werd verduidelijkt. 'Rozenburg' was een echte Haagse aangelegenheid. Belangrijke ontwerpers en schilders uit bijvoorbeeld Amsterdam kregen, ondanks pogingen daartoe, geen of nauwelijks kans om voor de fabriek te werken. Interessante informatie dus, informatie die duidelijk maakt dat Rozenburg met zijn enigszins beperkt palet als het ware verankerd ligt in de Haagse cultuur.

de Shoah steeds meer in het banale wordt getrokken. Ook pompte hij een Duits museum vol met blubber.

Familie Greenhalgh bestraft

Antiekhandelaar Shaun Greenhalgh is veroordeeld tot vier jaar en acht maanden cel. Zijn 83-jarige moeder kreeg een jaar voorwaardelijk, vader George van 84 moet nog voorkomen. Zeventien jaar lang verkocht de familie uit het plaatsje Bolton in het noorden van Engeland vervalste antiques aan particulieren en kunstinstellingen. De grootste slag

sloegen zij met de Amarna-prinses, een beeldje dat een van de dochters van koningin Nefriet, de moeder van Toetanchamon, voorstelt. Het museum van Bolton betaalde daar 616.217 euro voor. De familie maakte gebruik van een catalogus uit 1892 van de boedelverkoop van het huis van de vierde graaf van Egremont, waarin alle voorwerpen minutieus stonden beschreven. Shaun maakte de vervalsingen, zijn ouders regelden de verkoop. Vooral vader in een rolstoel was daar goed in. De Greenhalghs verdienden meer dan twee miljoen euro met de oplichting, maar

TOMBE ISAAC NEWTON,
WESTMINSTER ABBEY

bleven eenvoudig leven. Het ging fout toen de familie in 2005 drie Assyrische steenreliëfs aanbood aan het British Museum in Londen. Experts ontdekten dat de paardentomen er vreemd uitzagen en dat er spelfouten zaten in het spijkerschrift.

Alarm voor Westminster Abbey

De klimaatbeheersing in Westminster Abbey is zo slecht, dat kerk en interieur ernstig te lijden hebben. De vochtigheidsgraad wisselt voortdurend, waardoor het goud van de kroningszetel uit 1296 afbladdert en kleurige beschilderingen op kerkmeubilair beschadigd raken, evenals schilderijen van koningen en heiligen. De situatie blijkt vooral het gevolg te zijn van de verwarming in de kerk, die de vochtigheid moet tegengaan, meldt conservator Marie Louise Sauerberg. Dit werd duidelijk, nadat in september apparatuur werd geplaatst die de temperatuur, vochtigheidsgraad en lichtval meet. Er zijn maatregelen gestart om het verval tegen te gaan.

LEONARDO DA VINCI,
MADONNA MET HET SPINNEWIEL

Westminster Abbey is de Londense kerk waar sinds 1066 Britse vorsten worden gekroond, en die tevens de begraafplaats is van vorsten, staatslieden, geleerden en schrijvers.

'Da Vinci Four'

Aan de carrière van de 52-jarige Calum Jones is een einde gekomen. In zijn kantoor bij HBJ Gateley Wareing's in Glasgow, advocaten in ondernemingsrecht, trof de Schotse politie in een draagtas het kleine schilderij *Madonna met het spinnewiel* aan, dat wordt toegeschreven aan Leonardo da Vinci. Het kunstwerk, met een geschatte waarde van ruim veertig miljoen euro, werd vier jaar eerder gestolen uit het kasteel van de Duke of Buccleuch, waar de dieven zich als toerist hadden voorgedaan. Ook Robert Graham (55), John Doyle (58) en Marshall Ronald, (51) werden gearresteerd; allen moeten zich voor de rechter verantwoorden op verdenking van onder meer roof. De heren staan inmiddels bekend als de 'Da Vinci Four'.